

Οι αποτελεσματικοί μύθοι του Εθνικού Μετώπου

Του ΝΤΑΝΙΕΛ ΒΕΡΝΕ*

Παρότι προαναγγελθείσα, η επιτυχία του Εθνικού Μετώπου (FN) της Μαρίν Λεπέν στις ευρωεκλογές συντάραξε το πολιτικό σκηνικό της Γαλλίας. Πρόκειται για την πρώτη φορά που το ακροδεξιό κόμμα έρχεται πρώτο σε εθνική εκλογική αναμέτρηση, αφήνοντας πέντε μονάδες πίσω την αξιωματική αντιπολίτευση (24,85% έναντι 20,8% για το UMP), για να μη μιλήσουμε για το κυβερνών Σοσιαλιστικό Κόμμα (13,98%)... Η επιτυχία του FN την Κυριακή θυμίζει το σοκ της 21ης Απριλίου 2002, όταν ο πατέρας της Μαρίν Λεπέν και ιδρυτής του Εθνικού Μετώπου, Ζαν-Μαρί, προκρινόταν στον δεύτερο γύρο των προεδρικών εκλογών, εις βάρος του Σοσιαλιστή υποψηφίου, Λιονέλ Ζοσπέν. Παρότι ο υποψήφιος της Δεξιάς, Ζακ Σιράκ, είχε επικρατήσει εύκολα στον δεύτερο γύρο, ο «21η Απριλίου» συνεχίζει να στοιχειώνει τη γαλλική πολιτική σκηνή.

Είναι, ωστόσο, αναγκαίο να υπογραμμίσουμε ότι η καλή εμφάνιση του FN είναι σχετική. Η ψήφος δεν υπέρχει εντελώς αντιπροσωπευτική, καθώς η συμμετοχή πάνταν κάτω του 50% των εγγεγραμμένων. Οι υποψήφιοι του Μετώπου έλαβαν τέσσερα εκατομμύρια ψήφους, ενώ τη Μαρίν Λεπέν είχαν επιλέξει έξι εκατομμύρια Γάλλοι στον πρώτο γύρο των προεδρικών εκλογών του 2012. Οι αναλυτές επισημαίνουν, στο μεταξύ, την ιδιαιτερότητα που εμφανίζει κάθε ευρωπαϊκή εκλογική αναμέτρηση. Οι μόνες εκλογές με απλή αναλογική στη Γαλλία, οι ευρωεκλογές αποτελούν ιδανικό όχημα διαμαρτυρίας και εκτόνωσης για τους αγανακτισμένους ψηφοφόρους, που συνειδητοποιούν ότι το αποτέλεσμα της κάλπης δεν θα κρίνει την εξουσία. Αντίθετα με όσα υποστηρίζει η κ. Λεπέν, το FN δεν έγινε «το πρώτο κόμμα» στη Γαλλία. Σε ό,τι αφορά τους βουλευτές, τα μέλη της τοπικής αυτοδιοίκησης και τα μέλη, το FN βρίσκεται πολύ πίσω σε σχέση με το UMP και τους Σοσιαλιστές.

Αν και τα παραπάνω επιχειρήματα πρέπει να ακουστούν, η σταθερή ενίσχυση της δημοτικότητας του FN μετά τη διαδοχή στην πρεσβεία του, είναι αναμφισβήτητο γεγονός. Η επιχείρηση «αποδαιμονοποίησης», που εγκαινιάσθηκε μετά τη μερική συνταξιοδότηση του Ζαν-Μαρί Λεπέν – εκπροσώπου της παλιάς φρουράς της ξενόφοβης, ρατσιστικής, αντι-σημιτικής γαλλικής ακροδεξιάς, κληρονόμου του δωσιλογικού καθεστώτος του Πετέν–πέτυχε. Οι ιδέες του Εθνικού Μετώπου έχουν εξαπλωθεί σε όλα τα πληθυσμιακά στρώματα. Πριν από μερικά χρόνια, μία ψήφος για το FN θεωρείτο ντροπή. Σήμερα, η ψήφος στο Μέτωπο θεωρείται ψήφος οργής και διεκδίκησης. Στις ευρωεκλογές, το ένα τρίο των νέων επέλεξε τους υποψηφίους της Μαρίν Λεπέν. Το ποσοστό αυτό φθάνει το 43% μεταξύ των εργατών, συμπεριλαμβανομένων και των εγγεγραμμένων σε αριστερά συνδικάτα. Μεταξύ των ανέργων, 37% ψήφισαν FN. Το Εθνικό Μέτωπο πέτυχε έτοι να ριζώσει σε όλη τη Γαλλία, ξεφεύγοντας από τον εκλογικό αποκλεισμό του παρελθόντος, που περιόριζε τις ψήφους του κόμματος σε λίγες κοινό-

τητες της Νοτιοανατολικής και της Βόρειας Γαλλίας.

Η επιλογή του FN δεν αποτελεί πια μόνο ψήφο διαμαρτυρίας, αλλά ψήφο συσπείρωσης στο ιδεολογικά «εκσυγχρονισμένο» από την κ. Λεπέν, Μέτωπο. Ο αγώνας κατά της μετανάστευσης διατηρεί την παραδοσιακή, σπουδαϊκή του θέση, αν και η νέα πρόεδρος προσπάθησε να απαλλάξει το κόμμα από τις ξενόφοβες εμφονές του. Η ενίσχυση της «εθνικής προτίμησης» και της «προστασίας» των Γάλλων –γνηγενών ή πολιτογραφημένων– αποτελούν δεσμεύσεις του Μετώπου. Η έξοδος από το ευρώ, η διάλυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ο «έξυπνος» προστατευτισμός της Μαρίν Λεπέν, η κατάργηση της Συνθήκης του Σένγκεν και η επαναφορά των συνδρων, διατηρούν τις θέσεις τους στην πολιτική φαρέτρα του FN.

Η πρόεδρος του κόμματος προσέθεσε, όμως, στις παραπάνω παραδοσιακές θέσεις της μία νέα οικονομική και κοινωνική θεώρηση, την οποία δανείστηκε από την Αριστερά.

H Marín Λεπέν προσέθεσε στις παραδοσιακές θέσεις του κόμματος, μία νέα οικονομική και κοινωνική θεώρηση, την οποία δανείστηκε από την Αριστερά: αύξηση μισθών, κοινωνική προστασία, καταπολέμηση της ανεργίας, βιομηχανικός βολονταρισμός, ανταγωνιστική υποτίμηση... Ο εθνο-λαϊκισμός αυτός έχει απήκηση στα πιο αδικημένα στρώματα, που έχουν πληγεί κατ' εξοχήν από την κρίση και τιώθουν θύματα της παγκοσμιοποίησης και των ελίτ. Οι απόμαχοι αυτοί της σύγχρονης οικονομίας δεν εμπιστεύονται τη βελτίωση του βιοτικού τους επιπέδου στην Αριστερά, αλλά ούτε και στη μετριοπαθή Δεξιά, που εναλλάσσονται τα τελευταία χρόνια στην εξουσία. Όλα αυτά οδηγούν πολλούς ψηφοφόρους στο ερώτημα: «Γιατί να μη δοκιμάσουμε κάποιον καινούργιο, που δεν κυβέρνησε ποτέ μέχρι σήμερα?».

Η γαλλική πολιτική περιστρέφεται γύρω από τις προεδρικές εκλογές. Παρότι η θητεία του Φρανσουά Ολάντ λήγει το 2017, το ενδιαφέρον έχει ήδη εστιαστεί γύρω από την αναμέτρηση αυτήν. Ο σημερινός πρόεδρος –και το Σοσιαλιστικό Κόμμα– είναι λιγότερο δημοφιλής από κάθε άλλο προκάτοχό του. Το μετριοπαθές δεξιό κόμμα της αξιωματικής αντιπολίτευσης αντιμετωπίζει το φάσμα του δικασμού λόγω προσωπικών διαφορών, παραμένοντας έρμαιο οικονομικών σκανδάλων, ικανών να αμαυρώσουν τη φήμη του Νικολά Σαρκοζί. Ενα –και μόνο– ερώτημα απειλεί να κυριαρχήσει στη γαλλική πολιτική σκηνή για τα επόμενα τρία χρόνια: Ποιος θα είναι ο αντίπαλος της Μαρίν Λεπέν;

* Ο κ. Ντανιέλ Βερνέ διετέλεσε διευθυντής σύνταξης της εφημερίδας «Le Monde».